

ALLERGEENIDE VASTANE SPETSIIIFILINE IgE

Lühendid	Allergeenisegud
	<p>Phadiatop – <i>D. pteronyssinus</i>, kass, koer, hobune, kask, timut, puju, <i>Cladosporium herbarum</i></p> <p>ex71 – hane-, kana-, pardi- ja kalkunisuled</p> <p>ex72 – viirpapagoi, kanaarilinnu, vindi, parakeedi, papagoi suled</p> <p>fx1 – maapähkel, sarapuupähkel, parapähkel, kookospähkel, mandel</p> <p>fx2 – tursk, krevett, rannakarp, tuunikala, lõhe</p> <p>fx5 – munavalge, piim, nisu, tursk, maapähkel, soja</p> <p>fx22 – pekaanipähkel, India pähkel, pistaaatsiapähkel, Kreeka pähkel</p> <p>fx32 – lääts, hernes, aeduba, jaanileivapuu</p> <p>fx71 – köömned, muskaatpähkel, kardemon, nelk</p> <p>gx1 – kera-, aru-, raihein, timut, aasnurmikas</p> <p>hx2 – majatolm, <i>D. pteronyssinus</i>, <i>D. farinae</i>, prussakas</p> <p>mx2 – <i>P. chrysogenum</i>, <i>C. herbarum</i>, <i>A. fumigatus</i>, <i>C. albicans</i>, <i>A. alternata</i>, <i>S. rostrata</i></p> <p>tx4 – tamm, jalakas, vahtralehine plaatan, paju, pappel</p> <p>tx9 – lepp, kask, sarapuu, tamm, paju</p> <p>wx7 – härjasilm, võilill, teeleht, malts, kuldvits</p>
<i>Toiduained</i>	Üksikallergeenid
	<p>f1 – munavalge</p> <p>f2 – lehmapiim</p> <p>f3 – tursk</p> <p>f4 – nisu</p> <p>f5 – rukis</p> <p>f6 – oder</p> <p>f7 – kaer</p> <p>f8 – mais</p> <p>f9 – riis</p> <p>f10 – seesamiseeme</p> <p>f11 – tatar</p> <p>f12 – hernes</p> <p>f13 – maapähkel</p> <p>f14 – soja</p> <p>f17 – sarapuupähkel</p> <p>f18 – parapähkel</p> <p>f20 – mandel</p> <p>f24 – krevett</p> <p>f25 – tomat</p> <p>f26 – sealihha</p> <p>f27 – veiseliha</p> <p>f31 – porgand</p> <p>f35 – kartul</p> <p>f36 – kookospähkel</p> <p>f40 – tuunikala</p> <p>f41 – lõhe</p> <p>f44 – maasikas</p> <p>f48 – sibul</p> <p>f49 – õun</p> <p>f75 – munakollane</p> <p>f79 – gluteen</p>

f83 – kanaliha
f84 – kiivi
f85 – seller
f88 – lambaliha
f90 – linnased
f92 – banaan
f93 – kakao
f94 – pирн
f95 – virsik
f201 – pekaani pähkel
f202 – India pähkel
f203 – pistatsia pähkel
f204 – forell
f205 – heeringas
f212 – šampinjon
f218 – paprika
f225 – kõrvits
f236 – vadak
f247 – mesi
f255 – ploom
f256 – Kreeka pähkel
f259 – viinamari
f284 – kalkuniliha
f316 – rapsiseeme
f342 – oliiv
k84 – päevalilleseeme
o215 – alfa 1,3-galaktoos

Loomad

e1 – kassi epiteel, kõõm
e3 – hobuse kõõm
e4 – lehma kõõm
e5 – koera kõõm
e6 – merisea epiteel
e81 – lamba epiteel
e82 – küüliku epiteel
e84 – hamstri epiteel
e87 – roti epiteel
e88 – hiire epiteel
e208 – tšintšilja epiteel

Puud

t2 – lepa õietolm
t3 – kase õietolm
t4 – sarapuu õietolm
t14 – papli õietolm
t16 – männi õietolm

Rohttaimed

g6 – timuti õietolm
g12 – rukki õietolm
w6 – puju õietolm
w8 – võlilille õietolm
w20 – nõgese õietolm
w203 – rapsi õietolm
w206 – kummeli õietolm
w207 – lupiini õietolm

	h2 – kodutolm d1 – <i>D. pteronyssinus</i> d2 – <i>D. farinae</i> d3 – <i>D. microceras</i> d70 – <i>A. siro</i> d71 – <i>L. destructor</i> d74 – <i>E. maynei</i>
<i>Lestad, kodutolm</i>	
<i>Hallitusseened</i>	m3 – <i>A. fumigatus</i> m6 – <i>A. alternata</i> m70 – <i>P. orbiculare</i>
<i>Putukad</i>	i1 – mesilasmürk i3 – herilasmürk i75 – vapsikumürk i6 – prussakas
<i>Parasiidid</i>	p1 – <i>Ascaris</i>
<i>Ravimid</i>	c1 – penitsilliin G c2 – penitsilliin V c6 – amoksitsilliin c8 – kloorheksidiin c74 – želatiin
<i>Muud</i>	k80 – formaldehyüd k82 – lateks k85 – kloramiin-T k78 – etüleenoksiid
	Allergeenide komponendid t215 – kase Bet v 1 (PR-10) g213 – timuti Phl p 1, Phl p 5b g214 – timuti Phl p 7, Phl p 12 d202 – tolmulesta komponent Der p 1 d203 – tolmulesta komponent Der p 2 d205 – tolmulesta Der p 10 (tropomüosiin) d209 – tolmulesta Der p 23 e94 – kassi uteroglobuliini Fel d 1 e102 – koera komponendi Can f 2 IgE e220 – kassi seerumi albumiini Fel d 2 e221 – koera komponendi Can f 3 e226 – koera komponendi Can f 5 e228 – kassi lipokaliini Fel d 4 i208 – mesilasmürgi Api m 1 (fosfolipaas A2) i217 - mesilasmürgi Api m 10 (süsivesikurikas valk / ikarapiin) i209 – herilasmürgi Ves v 5 (antigeen 5) i211 – herilasmürgi Ves v 1 (fosfolipaas A1) f76 – piima Bos d 4 (alfalaktalbumiin) f77 – piima Bos d 5 (beetalaktoglobuliin) f78 – piima Bos d 8 (kaseiin) f232 – munavalge Gal d 2 (ovalbumiin)

	f233 – munavalge Gal d 1 (ovomukoid) f353 – soja Gly m 4 (PR-10) f431 – soja Gly m 5 (7S) f432 – soja Gly m 6 (11S) f416 – nisu Tri a 19 (omega-5-gliadiin) f426 – tursa Gad c 1 (parvalbumiin) f420 – virsiku Pru p 3 (LTP) f421 – virsiku Pru p 4 (profilin) f434 – õuna Mal d 1 (PR-10) f435 – õuna Mal d 3 (LTP) f354 – parapähkli Ber e 1 (2S) f422 – maapähkli Ara h 1 (7S) f423 – maapähkli Ara h 2 (2S) f424 – maapähkli Ara h 3 (11S) f352 – maapähkli Ara h 8 (PR-10) f427 – maapähkli Ara h 9 (LTP) f428 – sarapuupähkli Cor a 1 (PR-10) f425 – sarapuupähkli Cor a 8 (LTP) f440 – sarapuupähkli Cor a 9 (11S) f439 – sarapuupähkli Cor a 14 (2S) f441 – Kreeka pähkli Jug r 1 (2S) f442 – Kreeka pähkli Jug r 3 (LTP) f443 – India pähkli Ana o 3 (2S) o214 – CCD (ristreageerivad süsivesikdeterminandid)
Mõiste	Allergeen on antigeen, enamasti valk, mis seostub spetsiifilise IgE-ga ja põhjustab allergilist reaktsiooni. Allergeeniallikas võib olla igaüksine bioloogiline materjal, samuti väikesed molekulid, mis seostuvad organismis kandurvalkudega (nt kemikaalid, ravimid). Üks allergeeniallikas (nt loomakarvad, õietolm, toiduaine, putukamürk) sisaldab mitmeid erinevaid valke – allergeenikomponente. Erinevate komponentide vastu tekinud IgE antikehadel on erinev kliiniline ja diagnostiline tähdus. Allergiate serodiagnostikat saab sageli alustada allergeenisegudest. Kui segu vastane IgE on positiivne, saab valida sobivaid jätkuuuringuid.
Näidustused	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kahtlus IgE vahendatud allergilisele reaktsioonile ▪ Allergeeni kindlakstegemine ▪ Peaallergeeni ja ristreageeriva allergeeni eristamine ▪ Immunoterapia võimaluse ja vajaduse hindamine ▪ Allergeeni välimise vajaduse hindamine
Proovivõtu vahendid	Geeli ja liitiumhepariiniga katsuti
Materjali säilivus ja transport	Geeli ja hüübimisaktivaatoriga katsuti Seerum, plasma: 2–8 °C 7 päeva, pikemalt –20 °C Juhul, kui proovimaterjali ei saa kohe laborisse saata, tuleb seerum/plasma eraldada.
Teostamise aeg ja koht	Tööpäeviti, immunoloogia labor, Ravi18
Mõõtmismeetod	Fluorestents-ensüüm-immuunmeetod
Referentsvahemikud	<p>< 0,35 kU/L – Negatiivne Sensibiliseerimine on ebatõenäoline kuid mitte välistatud.</p> <p>> 0,35 kU/L – Positiivne (vt tõlgendus)</p>

Tõlgendus	
0,35–0,69 kU/L	Nõrk sensibiliseerumine. Sümptomeid esineb vähestel patsientidel.
≥ 0,7 kU/L	<p>Sümptomeid esineb paljudel patsientidel. Mida kõrgem tulemus, seda tõenäolisem on allergia kliiniline väljendumine.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ suurim spetsiifilise IgE sisaldus on 4–6 nädalat pärast allergeeniga kokkupuudet ▪ spetsiifilise IgE sisaldus ei tarvitse korreleeruda S-IgE või allergeenide segu vastase IgE sisaldusega ▪ imikutel ja väikelastel spetsiifiline IgE tavaliselt puudub või on sisaldus veres väga väike
Konsultatsioon	Piret Kedars, Liisa Kuhi, Maarit Veski
HK hinnakirja koodid	66708 Allergeenide segu vastane IgE 66707 Üksikallergeeni vastane IgE 66708 Allergeeni komponendi vastane IgE
Kirjandus	1. ImmunoCap Specific IgE Thermo scientific originaaljuhend 2. ImmunoCap Allergen list 2014 3. Molekyyliallergologia P. Csonka 2017
Koostaja	Piret Kedars